

Møtereferat

Møte om håndtering av skrantesjuka på Hardangervidda

Til stede på Teams:

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet: Endre Lægreid, Kjetil Heitmann

Statsforvalteren i Oslo og Viken: Even Knutsen

Hardangervidda villreinutval: Henning Poulsson, Svein Erik Lund

Hardangervidda grunneigarsamskipnad: Odd Vikan

Fjellstyra på Hardangervidda: Vebjørn Håvardrud, Georg Gjøstein

Miljødirektoratet: Kari Bjørneraas, Erik Lund, Fride Elise Herfjord

SNO: Kjartan Knutsen

Mattilsynet: Julie Enebo Grimstad, Ole Herman Tronerud, Anne Døsen

Dato: 4. november 2021.

Sak

Innspill fra villreinnemnda fra Hardangerviddaområdet og Hardangervidda villreinutval

Nemnd og utvalg m.fl. ønsker tilbakemeldinger på innspillene som er sendt inn, herunder signaler om det er sannsynlig at de når frem med synspunktene, og om det er behov for ytterligere begrunnelse på noen av synspunktene.

Viktige momenter nemnd og utvalg spilte inn i møtet:

- Det er ikke nok kunnskap til å tilrå vinterjakt nå. Først må det settes et bestandsmål, og det må legges opp til en jaktbar bestand også i fremtida.
- Vi må ha en bestand av levedyktige dyr. Hvis det ikke er nok voksen bukk, blir det senere kalving, og ingen bukk som hakker frem maten. Det kan gi en bestand med dårligere kondisjon, det må tas med i beregningen.
- Vi må gjøre ferdig en evaluering på allerede iverksatte tiltak først, og så se hvordan disse kan spisses ytterligere neste år. På den måten får vi økt sannsynlighet for å få ut de eldste bukkene, samt de dårligste kalvene og simlene. Vi må få forankret de rette tiltakene frem mot neste års jakt. Får vi ikke da tatt ut nok bukk da, får vi heller se da om vi må gjøre et ekstraordinært uttak.
- Det vises til kurven som viser at det er i starten av et utbrudd vi har et handlingsrom til å bekjempe. Med kun 1 positiv av 5500 prøver så er det veldig lite. Det underbygger at vi fortsatt er langt til venstre på kurven. Det er derfor tid til en god prosess som kan bidra til bedre forståelse for ytterligere bestandsreduksjon og/eller bukkereduksjon, dersom dette viser seg å være uunngåelig.
- Når stammen blir mindre, er det vanskeligere å få like høyt jaktuttak, så årets jakt var så god som man kunne håpe på. Det er gjort en god jobb med godt resultat. Selv om andelen

bukk antakeligvis fortsatt er rundt 6 % etter jakta, tror vi aldersgjennomsnittet på bukkesegmentet har gått ned, da de foreløpige aldersanalysene fra NINA viser at det er en stor andel eldre bukk i jaktuttaket.

- Det er uansett viktig at den samla belastningen med forstyrrelser av bestanden reduseres. Dersom det blir økt aktivitet som følge av tiltak mot skranesjuka, enten det er radiomerking, telling eller ekstraordinær jakt, må annen unødvendig aktivitet reduseres. Vi kan ikke vente på prosessene som går når det gjelder arealbruk, det er viktig å sette inn tiltak for å redusere forstyrrelsene nå, av hensyn til dyrevelferd.
- Det er viktig å lytte til de lokale, få lokal forankring i beslutningene som tas, for å sikre videre samarbeid. Uttak i vinter vil medføre at vi ikke har med oss lokale jegere.
- Minner om konflikten rundt bestandsmål i 2003 som førte til boikott av jakt, og det ble kun felt 117 dyr påfølgende jakt sesong. Det bør vi unngå at skjer igjen.

Miljødirektoratets innspill og kommentarer

Takker for grundig innspill som er innom alle viktige tema.

Det er gjort en god jobb med å redusere bukkeandelen, veldig bra.

Strukturteiling foregår i dag, håper det vil gi et bedre inntrykk av kjønns- og alderssammensetning, og forhåpentligvis også totalt antall villrein på Hardangervidda. Det er behov for godt tallmateriale før vi gjør våre vurderinger.

Det er viktig å ha med oss de lokale. Når det gjelder hva vi skal konkludere med, så vet vi ikke det enda, men Miljødirektoratet står fast ved at ordinær jakt skal være det primære virkemiddelet.

Mattilsynets innspill og kommentarer

Takk for grundig dokument som inneholder mange momenter. Vi tar det med oss videre, men kan ikke komme med noen konklusjon på møtet i dag.

Mattilsynet ser på dette som sykdomsbekjempelse i en syk bestand, ikke forvaltning av en frisk flokk.

Det har ikke kommet noe ny info siden Mattilsynet kom med sine anbefalinger i vår. Vi skal se på innspillene som er kommet samt tall som er kommet/kommer, og vurdere det.

Om oversendelsen

Fristen for besvarelse er satt til 12. november. Det er en fredag, så i praksis blir det nok ikke før mandag 15. november av kommunikasjonshensyn.

Det vil være ulike vurderinger fra Mattilsynet og Miljødirektoratet til departementene. Det er viktig å understreke at vi gir anbefalinger til departementene, og så er det departementene og politisk nivå som tar avgjørelsen.

Alle innspillene som er kommet inn vil bli lagt ved i sin helhet når Miljødirektoratet og Mattilsynet sender over sine anbefalinger til departementene. Nemnd og utvalg vil få kopi av det som sendes til departementene.

Vi ønsker at vi kan fortsette dialog og samarbeid uansett utfall av de vurderingene og anbefalingene som sendes til departementene nå.

Om bestilling 4

Det planlegges en dialogprosess på bestilling 4. Det jobbes med et forslag til mandat som vil sjekkes ut med lokal forvaltning. Vi håper å komme i gang med arbeidet på nyåret, og ser for oss å slutføre arbeidet før påske. Dette må imidlertid vurderes nærmere for det besluttes. Vi ønsker å ha med representanter fra Norsk villreinsenter sør, som sekretariat.

Referent: AD